

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szerda

239. szám.

Pest, december 20. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Pest, december 20.

Tegnapelőtt délelőtt Óvár és Moson körül jelentékeny csata volt. Görgei Győr felé vonuló seregének utócsapatját az ellenség egész erővel mintegy 6000-nyi lovassággal s számos álgyukkal támadá meg. Hanem megszóllalt ám a Görgei álgyuja is, s hangjára az ellenség elkezdett visszanyomulni, mi pár perc alatt futásnak is beállt. Huszáraink persze nem állhatják meg, hogy a szaladókat úgy messziről nézzék, s utána iramodtak, hanem a nehéz schwab-ló angol paripává sarkantyuztatott, s így csak néhányat lehet levágni. Az ellenség zavarodása és hanyathomlok rohanása abból leginkább kitetszik, hogy nemcsak hallottjait, de sebesültjeit is mind a csatateren hagyá.

Az ellenség borzasztó zavarodással rohant vissza. A Cuirassiers-k leggyávábban viselék magukat, s a mint egy ágyugolyó közibök repült, szétrebbentek.

Ezen győzelemnek a sereg nézve roppant hatása volt, s a győzbe visszavonulás, mely a megtámadás előtt, az ellenségtől visszavonulás színe viselé magán s némi rossz kedvet csinált, e győzelem után a legvigább kedélyben s a legjobb szellemtől lelkesítve történt, mert a sereg meggyőződött arról, hogy hol bele vág, ott az ellenség szétfut, s hogy visszavonulása nem az ellenségtől tártózkodásban, s fővezérnek csapajai-bani bizalmatlanságában rejlik, hanem kiszámított józan terv következménye, mely csak jó eredményre vezethet.

N. Szombathnál hasonló jelentékeny csata volt, de mely az ellenség túlnyomó, háromszorosa ereje által az ellenség részére ütött ki, annyiban győzelmesen, hogy N. Szombat hatalmába került. A mieink azonban a legnagyobb rendben s az ellenségénél csekélyebb veszteséggel vonultak vissza.

Behm Nyiresig nyomult.

Pest, december 20.

Komolyan szólunk olvasóinkhoz.

Mi nem szeretjük a nagy hühoakat, nem egy könnyen engedjük magunkat oda a győzelmi ujongatásnak, mert mint tapasztaljuk, vannak sokan, kik a ma reggel jött hírekre rettenetes triumphusokat kiáltanak.

A kormány hivatalos értesítése, minden utca szegletére ki van ragasztva, s daczára a met-szőn hideg szeleknek, egész csoportozatok alakulnak az olvasókból, s nagy tudakosságu commentálókból.

Ín a hivatalos értesítés.

Győzelem!

(Hivatalos jelentés)

Görgei tábornok december 18-án Mosonynál győzött.

A honvédelmi bizottmány elnökéhez küldött jelentése ekképen szól:

„Éljen a magyar! Ma győztünk. A sokkal erősebb ellenség kénytelen volt megfutni, a csatában részt vett parányi, de kimondhatatlan bátor seregünk előtt a csatáért több halottal nekünk engedvén át.

„Nehogy valami Közszegről beütés is figyelem nélkül maradjon, Győrnél szándékozám seregünket összpontosítani, s azért Óvárról a gyalogságot s gyalog útegeket Győrre már elküldöttem volt, s lovasságom nagyobb része is indulóban volt, midőn hirt hoztak, hogy az ellenség roppant erővel Mosonyhoz közeledik.

„Mi elibe mentünk, megtámadtuk, és ő elszaladt.

„Az ellenség olly sebességgel menekült, hogy őt minden jó akaratunk mellett sem érhettük utól. Több halott ember és ló maradt a csatateren: sőt olly sebesen szaladt, hogy még a sebesültek sem vitte el magával (szegény! gyalázatl! szegény zsoldosok!) mi szedtük fel őket, s hoztuk el, valamint a lószerszámokat s elszórt fegyvereket is.“

„Munkáinkat végezve, utunkra tértünk Győr felé. A gabona, zab, széna, szalmagyűjtéket, a mi mögöttünk maradt volna, felégettük. — A győri uton aligha lakik jól soká az ellenség, s ha ezen példa utánzókra akad, majd elbánunk mi a czudarokkal.“

Igy ír a tábornok. — Példának kell utánzásra találni. — A status mindenkinek kárát mértéri azonnal, melyet a haza védelme végett szenvedett. — Keltjenek fel a népnek milliói takarítsanak el minden ételmet az ellenség elől, s ha mi keveset el nem takaríthatnának, gyujtsák fel a fűszereket, hadd vesszen el éhen, ki hazánk szent földjét zsarnok lábával megfertőzteti, és ha lefekszik pihenni, gyujtsa fejére a nép az alvó helyét.

Hadd vesszen éhség, fagy, láng és fegyver által.

És el fog veszni, ha a nép felkel. — Fel fel a népnek millióval

Pest december 20.

A honvédelmi bizottmány rendeletéből.

A tegnapelőtti csatának egy eredménye van, s ez felér mindennel. Tudni illik a morális hatás.

A híres osztrák nehéz lovasság megfutott! — Eddig mi pessimisták azt hittük, hogy csak a magyar nemzetűrség ért ezen mesterséghez.

Most az ellenség tekintélyéről azon nyibus,

hogy mind csupa disciplinált katona, mely commando nélkül soha sem hátrál, el van oszlatva. Ez roppant nyereség.

Ez mint jótékony leczke, megtanította seregeinket, hogy csak bátran ki kell tartani az első rohanást s az első tüzet, neki kell mennünk, s akkor azon állórhetlen fálnak látszó tömeg úgy megzavarodik, mint akár Katona Miklós uram gyász vitézei.

A hivatalos tudósítást olvasva, gondolkozni kezdünk circiter miképen adhatja elő saját feleinek az utóbbi napok történeteit maga az ellenség.

Körülbelől úgy: hogy a dicső osztrák armáda a hős herceg Windischgraecz vezérlete alatt a lázzadó tábor felé indítván seregeit, a magyarok a császári seregek jöttének csak hírére is Győrre visszaszaladtak.

És mi erre nem felelhetjük vissza, hogy nem igaz. —

És ha az ellenség bele talál ereszkedni a részletekbe, és kegyeskednének a bécsi publicummal a Mosony, s Óvár közötti összeütközés eredményét is tudatni, mondhatná, hogy hatezernyi lovasságával utána rugaszkodott a futamlóknak, azonban azokat tovább üzni nem tartá tanácsosnak, miként a mi hivatalos tudósításunk a schwehali visszaveretést is így adta elő.

Az olvasó láthatja, hogy a hivatalos értesítések magyarozatára néha egy kis hermenentica szükséges.

Mind e mellett a végtelenségig igen távol legyen tőlünk az, mintha a mosonyi nap dicsőségéből csak egy szarokát is levonni akarnók.

Kezeink, midőn sorainkat írjuk, reszketnek az örömtől, de féltjük nemzetünket, mely hamar elkedvetlenedik, de hamar is túl bizodalmaskodik.

Nekünk erős hitünk az, hogy az osztrák reactio minket meg nem hódthat, hanem azon reménységben még sem vagyunk, hogy ez könnyen egy pár csata megnyerésével fog bevégeztetni.

Mi reményünket abban helyezzük, hogy daczára az ellenség erejének, Magyarország tényleg kuforrásokkal bír, mellyek felhasználva, az ellenség számításait meghiusíthatjuk.

Azért mi a mosonyi győzelmet csak úgy tekintjük, mintegy próbálkozást, mely a két sereg között történt, s mellynek eredménye részünkről csak erkölcsileg nagyszerű.

Hazánkban ugyanis sok a félnék ember, sokan vannak, kik haboznak, s kik határozatlanok. Ezeknek a mosonyi nap felséges leczke. Az ilyenek most phisicailag meggyőzettek arról, miről részünkről mi csatavesztés esetére is meggyőződve valánk, hogy a magyarnak szabadságért harczoló hadserege képes megfelelni az osztrák disciplinált katonaságnak.

E tekintetben az erkölcsi eredmény megbé-
sülhellen.

Gondoljuk még ide azt is, hogy az ellenség
minket visszavonulási utunkban lepett meg, s hogy
ezen ellenség számra nézve a mieinknél sokkal
erősb volt.

És mégis, hogy mi voltunk a megtámadók, s
ők, az elbizottak csak nem egy állomásnyira, Raj-
kára visszazüzetek.

És hogy az ellenség úgy futott, hogy sebe-
sültjeit is hátrahagyá.

Mindezek öröme gerjesztenek minket, de a
földkerekségeért se bizzuk el magunkat, hanem
úgy intézkedünk, úgy állítsuk ki további erőn-
ket, mintha Óvárnál az ellenség meg mert volna
minket, s a helyett, hogy mi őket egy statiora
kifelé kergettük az országból, ők kergettek volna
minket a győri sánczokig, mintha mi futottunk
volna úgy, hogy még sebesülteinket is kénytele-
nek letünk volna az útfélen elhagyni.

Ugy aztán győzni fogunk bizonyosan. Nekünk
nem szabad a pusztá véletlenbe, s a vak szeren-
csére legkevesebet sem számítanunk.

Ugy kell intézkednünk, hogy a győzelem után
azt mondjuk, fele is elég lett volna az ellenség
megsemmítésére annak, mit hazánk megmenté-
sére összeállítottunk.

Sergeink Győr alatt pontosulnak össze.

És most már nem titok többé, hogy a vissza-
vonulás eredetileg így volt tervezve, mit külön-
ben az is beláthatott, ki éltebe egyszer egy négy
bankó krajczáros mappár rátekinlett.

A Duna Austriából keletről nyugotra foly s e
vonalon hadsergünket a Fertő tava, s a Hanság
mocsárok biztosan fedhetik, ámde az ellenség-
nek kezében a déli vasut van, melynek segítségével
egy nap alatt Sopronba teremhetvén, megkerülve
a mocsárokat, minket Mosony megye szűk hatá-
rába szoríthatott volna, mi által sergünk, s a fő-
város között minden communicatio azonnal ketté
leendett metszve.

Görgei hadi terve eredetileg Győr volt, hol
vitéz seregünket azon felül még művészileg épí-
tett sánczok is segíteni fogják.

Hogy mindeddig Pozsonyt, s a feldunát oda
nem hagytuk, azért történt, hogy az ellenség
betörése minél inkább messzebb időre halasztas-
sék, mert nekünk készülétekre idő kellett.

Pótolnunk kellett hirtelenében azon hiányo-
kat, melyek a korábbi ministerium gyáva mulasz-
tásaiból származtak, azon ministereket, kiknek
keserves meggyőződésük volt, hogy a corpus ju-
ris, meg az insprucki búcsújárások fogják meg-
menteni a hazát.

Kossuth a mai Közlönybe elmondta a hazának,
hogy gyors szekereken e pillanatban 20,000 Onyika-
tonaság siet a csata helyére.

Ime ezért kelettek nekünk a győri sánczok,
hogy ha az ellenség siet, mi e sánczok védelme
alatt fenntartóztathassuk előnyonulását mindad-
dig, míg e seregek megérkezendnek.

Addig is a hideg és éhség miatt hadd szen-
vedjen az ellenség, hadd menjen el harci vá-
gya a nyomorúságok alatt.

Igy tekintve a dolgot az olvasó belátandja,
hogy Nagyszombat inkább oda hagyása, mint el-
vesztése ránk nézve nem fontos.

Legyünk jó reményekkel.

Győr, dec. 16.

Folyó hó 13-án, szerdán reggel Győr városa
melletti sárosi sánczok alá vezetett ki a 39-dik
honvéd zászlóalj, kísértetve a városi nemzetör-
ség zenészeitől. És mi Rakóczy unokái megállot-
tunk részint a sáncz árkaiban, részint ezen part-
jain, míg a sáncz tetején mise tartatván, pirossal
és zölddel szegzett gyönyörű, fehér zászlónk fel-
szenteltetett. Rónay és Szabó Zsigmond szivein-
ket ható szónoklattal lelkesítének bennünket, a
független és szabad Magyarhon megvédelmezé-
sére s óttalmazására szónokoltak még Ruzsicska
őrnagy és Szabó Kálmán urak s figyelmeztetének
eskünk nagyszerűségére és megtartására. — És
minket fellelkesítének nem a szép szavak, hanem
kedveseinknek, barátainknak, rokonainknak, azaz
szerelett honunknak szent szerelme s örök hű fe-
lejtethetlen emléke. — Örömmel tettük le és tart-
juk meg az esküt; mert csupán a szabad magyar
hazának, nem pedig holmi idegen aspis királynak
esküdünk hűséget, s mi vagyunk a szerencsés-
sek, kiknek esküformájából legelsőbb — tud-
tunkra — kihagyatott a királyságnak még esz-
méje is. Ezt tudva és érezve, nincs Croesus e vil-
lágon, kinek kincse, nincs Nero s habsburgi ház,
mellynek Kainsága szent érzelmeinket megvált-
toztassa és mérgezze.

Bár szívünket vérzi, hogy most, midőn ma-
gyar hazánk szabadságaért harcolunk. Német s
nyelvünket nem értő tisztetek kell hódolnunk,
kik közül vagynak még csak a magyar vezényle-
tet sem értők. Fáj, hogy diplomaticai nyelv mel-
lett német nyelv is kívánatik, s a nélkül nem is
boldogulunk és kétségbe kellene esnünk, hogy
mivel a főtisztek közül sokan nyelvünket s mi
azokét nem értjük, el kell vesztetni még pe-
dig tett nélkül életünket, sőt hazánkat.

Bár minden becsületes s mivel ujonez keblé-
nek mély fájdalmat okoz, holmi régi schwarzgelb
világból átváltozott altisztecskéket istent és embert
móltatlanul sértő gorombaságai s káromkodó sza-
vai, kik a régi abszolútus szabadság gyilkoló
szellemét s modorát még sem felejtve, rabszolgai
engedelmességet s minden önállást szabadságot
elfojtó félelmet kívánnak, kik mint őrmesterek,
szakasz tizedesek tisztár-aiktól kivált a náluknál
szelidebb bánás moduktól és csesebb, s ügye-
sebbektől minden tekintélyt megtagadnak s a
közvitőzek sorába szereik helyezni, sőt ki a köz-
vitéznek igazságát fel fogja és pártolja, lázzitó-
nak kiáltják, mert szerintök ukáz és kancsuka
competál a hazáért harcoló ujonezoknak és önkén-
tesnek.

Auch gut, köszönjük a szabadságot. Csak lát-
ni kell, némelyek gorombaságát, s hallani isten
káromló szavait, ember legyen, kinek honszerel-
me meg nem csügged. — No de se baj, mi nem
csüggedünk, mi bi zunk német ajku, de hiszem
magyar lelkü tisztetekben s hisszük, hogy altisz-
teinknek is, kivált a 6-dik számnál, megérkezik
Pozsony alá értelmük! Ugy e jó s magyarok va-
gyunk, s nagy lelküleg hiszünk és bizunk, bár
ne csalatkoznánk. —

Ilyen formán indulunk Pozson felé az ellen-
ség eleibe. Sapkánk ön czimeréről a koronát te-
vakartattuk, a három színű szalagot ki tűztük.

Vagy halál vagy szabadság. Többen.

Pest, dec. 16.

— Általános a panasz, némely oly árúczikkek
drágulása ellen, melyekre nézve semmi józan ok
nem létezik, miért drágultak meg. Igy mert Aust-
riából ez ukrót nem kapunk, az olaj ára retten-
netesen felugrott, s mivel citrom naponként
kevesebb található, a czipők nagyon megbor-
sodtak. Ez valósággal éppen annyit tesz,
mint mikor valakinek az ujjja fáj, s miatta a há-
ta közepére pióczákat rakat.

— Hanem a mi legcsodálatosabb, az még is
a zsemlékben, más péksüteményekben mutatko-

zik. A galonának ugyszólvamajd semmi árasincs
hanem annál kisebbek ám a zsemlék és kiflik
ha illy zsemle (melly az első felelős független
ministerium korában, megtestesülése tekintetéből
tárczáért folyamodott volt), nem régiben, egy jó
ismerősünk szemibe ment, s azóta nagyon
szurja a szemét, miért is felkért bennün-
ket, mikor keresnők egy orvost számára, mit mi
azon feltétel alatt ígérünk meg, hogy előbb íranta
val mint a fennebbi visszaélések iránt is, a
rendőrségi ministeriumot fogjuk figyelmeztetni.
Még is furcsa dolog az, hogy midőn Bécsben az
ostromállapot, és élelmi szerek hiánya mellett is
az árúczikkek a szokottnál alig drágábbak, nálunk
az élelmi czikkek bőségében is illy drágaság ural-
kodik, jó lesz a rendőrségnek egy kissé bele
szólni. —

— Azon uzsorásokat pedig, kik az ezüspénzt
beszedve, azt ládáknak tartogatják, figyelmeztet-
jük, hogy igen komoly veszedelemnek teszik ki
magukat, s pedig kétszeresen. Most többet nem
mondunk. Sapientia sat. Cs.

Buda, dec. 19

Valahányszor a dynastia ármánykodásairól
egy egy újabb adat esik értésünkre, mind annyi-
szor emlékezetünk elébe áll, egy nevetséges con-
trastja ezen ármánykodásoknak.

Eszünkbe jut, milly ahítatban elmerült isten-
félő arczuaknak láttuk néhány évvel ezelőtt a dy-
nastia tárgyait a Bécsi Domkappelében.

Lehetlen volt azt nem gondolni, miképen az
inára kucsolt kezek, az égre függesztett szemek,
a népek boldogságát könyörgik le az istentől.

Most már tudjuk imájok tartalmát, az körülbe-
lől illy hangzású lehetett.

„Királyok istene! tartsd meg ezentul is szá-
munkra azon szelid birka türelmét, melyet nép-
nek neveznek. Engedd, hadd nyirhassuk békében
csupán nekünk jövendelő gyapját, s miután le-
nyirtuk, növezd meg hamar, hadd lehess n azt má-
sodsor, harmadszor is stb. lenyirunk, a mi jó-
létünkre, s a te dicsőségedre. Amen!

A szenteskedő álarcz végre el lön vetve, és
most szeretnők tudni, milly ábrázattal állanak, a
mindenható isten elébe, az eskü szegő király, s
azon herczeg asszony, ki kevesebbet csinál egy-
mást emésztő nemzetek véréből, mint a szakács-
né az előtte fetregő csirkéjéből.

Nem hisszük, miszerint jelenleg isten színe
elébe járulnának, mint azon tengeri rabló, ki az
oceán romboló harcza közepette, midőn, minden-
ki ég felé emelt kezekkel, segélyért esedezett
— megkérdeztetvén, mért nem imádkozik, azt
felelte: nem merem magam isten előtt megmu-
tatni, mert akkor nem volna számunkra kegyelem.

Vagy meglehet, miképen kétszinkedésekkel
az istent magát is megcsalhatni vélik.

Azonban isten maga megsokalta a csapást,
mellyel az emberiség ezred évek óta sulykoltatik.

A mai kor tisztába van az iránt, miszerint az
emberiséget sujkoló rosszaknak minden nemei,
mellyekről a mithologia azt tanítja, hogy a pan-
dora szelenczéből aradtak el a világra, teljes-
leg meg lesznek szüntetve, egyetlen egy főszo-
nak, a királyi hatalomnak eltörlésével.

A Pandora szelenczében ugyanis, csupán a
királyi hatalom vala berázva, felnyitásakor azért
láttak egy egész táborot rohanni ki belőle, mert a

királyi hatalom — mint a királyok — nem járhat kísértet nélkül. Csalás, esküszegés, árulás, vesztegetés stb. szóval az emberiséget eltiprott mindennemű rosszak kíséretül szolgáltak a királyi hatalomnak.

Mind ezek eltűnnek a föld színéről, mihelyt a királyi hatalom visszatér eredeti szelencéjébe — a koporsóba. —

Nem akarjuk festeni a sirja felett felvirágzó életet, csupán annyit mondunk, hogy az aranykor, mellyről a költők oly sokat álmodoznak nem más, mint a királytalanság, nem más mint a republi-cái országlás. —

Ezen arany idő bekövetkezik, vagy ha nem akkor

Az öreg isten maga is rászédetett a camarilla által.

Mentő.

Arad, december 16.

Szerkesztő!

Ugyebár, hogy megjósoltam f. e. december 5-éről önhöz irt levelemben: miszerint, ha a honvédelmi bizottmány, Márjássy alezredes helyett vidékünkre egy fachjához jobban értő hadvezért, mielőbb nem küldend le; azon esetre, nem sokára minden bizonynyal még nagyobb kudarcot fogunk vallani, mint f. e. december 4-dikének hajnalán.

S íme alig telt el kérdelt levelem óta 10 nap, s ígém már is valósággal testté váltanak, s jóslatom szóról szóra beteljesedett!

Ugyanis Márjássy János alezredes, s a tiszántúli mozgó sereg főparancsnoka, ki f. e. november 14-én Uj-Aradra, a nélkül, hogy ott csak az ellenség árnyékait mutatta volna, magát gyáván elhagyta, azt azonban, miután az aradi vár magát vagy 2 hónapra eleséggel bőven ellátta, az ellenség visszavonulása után, f. e. nov. 17-én ismét megszállta s e hó 13-káig birta — tegnapelőtt az az: csötörtökön, f. e. dec. 14-én délelőtt, mintegy 2000 Leiningen és Zsivkovics féle gyalogság, s mintegy 1000 Uhlánus és Dragonyosok által Kis-szent-Miklósnál (Uj-Arad tőszomszédságában, Temes megyében) megtámadtatván, úgy tlen dispositiói következtében Uj-Aradból kiveretett, s a legnagyobb rendellenességben ide Aradra visszavonult!!! —

S így Arad vára s Temesvár közt a közlekedés ismét nyitva, s Uj-Arad másod ízben is az ellenség birtokában van!!! — — — — —

Pedig, ha Márjássy a Kis-szent-Miklósnál legis'egelőzőr megtámadott székelyeket azon perczen, midőn ezek hátrálni kezdetek, a helyett, hogy ezek elszéledését tétlenül nézte, — a parancsnoksága alatt állott derék lengyel vitézek s a debreczeni lelkes csatárok s önkénytesek által, — kik mindnyájan harcvágytól égtek, de külön külön csapatokban, egymástól elszakítva valának felállítva, gyámolította, s az ellenséget tömegben megtámadtatta, s birtokában volt 14 ágyúiból kartácsoltatta volna, azt minden bizonynyal vissza is verendette! —

De Márjássy mind ezt nem tevő, hanem a székelyeket magokra hagyván, egész seregének

nem Uj-aradrai, hanem Ó-aradrai visszavonulásra adott parancsot, a nélkül, hogy a hősekkü lengyeleket és a debreczeni csata edzett csatárokat, kik f. e. october 21-én Angyalkútnál, Zurits Ferencz derék kapitányok vezénylete alatt, egymagok 3 divisio Uhlánokat s Leiningen, Zsivkovics és Rukovina gyalogosokat oly vitézül megverték, az ellenség ellen parancsolta, vagy vezette volna! —

Uram Isten! megbocsáss! — De ilyenek látára s hallatára, az ember agyában akaratlanul is azon gondolat támad: miszerint illy hadi vezénylet sokkal inkább áruláshoz hasonlít, mint akár mihez máshoz e világon! ??? — — —

Három ágyúnk s több száz emberünk az ellenség kezébe került, a holtak és sebesültek száma még nem tudatik! seregünk részerint a kompon, nagyobb részt azonban a hajóhídon keresztül szerencsésen ide átmenekült, az ellenség lovasságának ide megkísértett áttörése, egyedül a hajóhídnél felállítva volt 3 jól irányzott ágyúnk által gátoltatott meg! — Sergeink podgyásza is megmentetett.

S illykép végződött a f. e. dec: 14-dikei szerencsétlen ütközet, melyet, ha nem Márjássy, hanem más vezér vezénylendett, bizonyosan nem illy kudarc véget ért volna!!!

Városunk az említett napon a várból napestig borzasztóan ágyúztatott, s bombáztatott, s azon naptól, éjjel nappal talpon vagyunk, minthogy az ellenség tegnap Glogovácznál (Arad megyében) a marosoni átjövételt már tétleg megkísértette!

Tegnapelőtt éjjel 600 Lehel huszár érkezett meg ide Pestről, s azóta csakugyan könnyebben lehelünk! —

Az ide váró 600 lengyel, útközben parancsot kapott Eperjesre sietni, hol galliciából beütéstől tartanak! —

Azonban, hogy egészen nyugottabbak lehessünk, Márjássy helyett, hova hamarébb más katonai vezért kérünk az Istentől, s a honvédelmi bizottmánytól, mert Márjássy Arad fentartására egyáltalában nincsen teremtve, hanem inkább annak leendő bizonyos vesztére látszik születve lenni!!!

Igazmondó Fülöp.

Szatmár, dec. 13.

Szerkesztő!

Legyen üdvöz kegyelmed.

Hallott é valaha musicalis hadsereget?

Na, ha nem hallott, tudja meg, hogy ilyen musicalis talentommal bíró hadsereg a bániai nagyon mozgó sereg.

A legnehezebb fugát Dézstől N. Bányáig a legügyesebben megtette egy húzomban, a legérzékenyebb tremolóval.

A nagy phantasiájú karmester Katona Miklós et comp., mindenek felett jeles volt.

Ah! ha látta volna azon enthusiasmust, azon buzgó versengést a hazatörekvésben, mellynek következtében több vitézlő nemzetör tudógyuladásba esett, ön sirva vigadt volna e megható jelenetnél.

Nem hiszem, hogy festőibbet tudna felmutatni a historiában.

Leégett falvak romai közt, sötét éjben, rosz lelkiismerettel retirálni.

Ez borzasztó. De a mi bátor seregünk nem félt, sőt vízi pók gyorsasággal haladt, s velök a gyalázat örökös árnyék gyanánt.

S ön, szerkesztő, hallgat, késik kimondani a kárhozatot a tudatlanság, hanyagság és fegytelenség okozta botrányra.

A Pesti Hirlap jezsuiticus ildomossággal hallgat a vezérekről s csak a nemzetörtség haszontalanságáról szól, mintha komaságban volna ő vezérségével, a nagy karmesterrel.

Hát nem polgári bűn Nagy-Bányát védtelenül odahagyni?

Igen, de — úgy mond a tudós vitézlő hadi tanács — csak így menthetjük meg a 16 ágyút.

Oh, bölcs ágyumentő hadtanács! A te sziveden nem a nagybániai bányakerület és Mármaros megmentése fekszik, nem is a tizenhat ágyú, hanem a te pelyhes párnáktól dagadó ágyad.

Fehérlovu szent Márton, könyörögj érettünk.

De hallja tovább finaleját ezen hadjáratnak.

Katona átadja a parancsnokságot Zsurmainak, a Vilmoshuszárok kapitányának, mint legügyesebb embernek. Ő maga pedig maga igazolása végett, egyenesen Pestre indul N. Várad felé. Ez a legegyszerűbb ut.

Ott ő kemét el is csipték.

Zsurmai szépen rendezgeti a sereget, egyszerűre jön Bánfi alezredes, Czecc által parancsnokká kinevezve.

Erre a táblabíró világ honvédelmi bizottmányá alakul, és Zsurmainak bizalmat szavaz, s kéri a parancsnokság megtartására.

Jön Szatmári Barnabás kapitány is, hogy ötet Kossuth nevezte parancsnokká.

Na már most kész a confusio. Három egyszerűre. Zugolódás a seregben.

Megint jön egy levél, mellyben Bem tábornok Zsurmait a parancsnokságnak erőszakos megtartása miatt hadi fogolyként maga elébe idézheti.

Most belátja a táblabírói bizottmány, hogy azon ostoba bizalomszavazással csak bajt csinált a becsületes lengyelnek, Zsurmainak; és káros meghasonlást okozott a seregben.

Este fátylós zenével tisztelik meg Zsurmait, ki másnap Bemhez el is utazott.

Elmondhatjuk már most, hogy nincs szeretett vezér, és ha Bemnek vagy a honvédelmi bizottmányának (a pestinek) annyi tapintata nincs, hogy a litigatesek közül egyikét sem, hanem egy harmadikat nevez ki, úgy a vak is láthatja a szatmári sereg sorsát.

Szerintem legokosabb volna az ilyen táblabírói tempók által demoralizált sereget más táborral felkeverni, hogy most tanuljon, ide pedig rendes honvédeket szállítani. . . ha lehetne, hm.

Ma Bem ide érkezett, s rögtön el is ment Bánfiára Bánfiával, a báróval; Telekivel, a gróffal; és Jenei Józseffel, Mészáros küldöttjével. Három Madador.

Jacobinus.

Meg van!

El nem lopták. Megvan sz. István szentséges koronája.

Néhány font arannyal tehát gazdagabbak vagyunk.

Hát a sok rubin, s maragd sat.

Gondo'om ennek örülhetett a tisztességes deputatio, midőn a korona meglátására éljent riadott. —

A korona éljen, vagy a derék gránátosok, kik azt ellopni nem engedék. Avagy Ürményi uram, ki azt sem tudta, hogy mit őriz.

Szegény hogy izzadott.

Az egész eljárás ünnepélyes volt. A szekrényt szétverő lakatos fekete atillában jelent meg s politirozott nyelű kalapáccsal verte le a szekrényt szorító pántok szegeit.

E szegeket a királyság emlékeül mind felszedgeték a republicanus deputatusok.

Végre a szekrény felpattant.

Hah!

Megvan! im itt vannak tibialiák a sandalák, sz. István háló r. klije, a hegyes kard, mellyel exkirályunk az utolsó magyar koronázáskor az ország négy része felé vágott, annak jeléül, hogy mind a négy részen irtó háborut fog gyújtani, a magyar nép ellen, meg van az aranyalma, melly köztünk a viszály és átok almája lön, a királyi pálcza, mellyel hűségünkért a hátunkra vertek.

Meg van!

„Le a kalappal“ kiálták néhányan, s a republicanus táblabírák s a fő tábla küldöttei az egyenlőség elv ez incarnatiói, kalapot elmettek s szent borzadálytól elfogódva, mélyen meghajoltak a reliquiák előtt.

Most feküdjünk le. Híz meg van a korona.

De azért Kant még sem volt bolond ember, midőn az örök béke feltételének a köztársaságot hitte.

HIRDETÉSEK.**Jelentés.**

Alólírt tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, miszerint magán éttermében saját lakásán, bálvány utca báró Baldacci ház 194 sz. alatt, földszint, egválogatottabb izletes ételleivel, a legjutányosb ár mellett, szolgálatát ajánlja.

Budapest december 18-án.

Bustyi Mihály, szakács.

Előfizetés**„A Munkások ujságára.“**

A „Munkások ujsága“ jövő 1849-ik évben is mostani alakjában folytattatik. Félévi előfizetés 2 fr. 24 kr. ezüst pénzben itt helyben valamint vidéken is. Megjelenik minden héten háromszor fél fél iven. Előfizetheti vidéken minden postán, helyben csak a kiadó **Lukács László**-nál a „Marcius tizenötödike“ című ujság hivatalában, országuton (Kunewalder házban) a muzeum szomszédságában.

(1—3)

Emich Gusztáv

nemzeti könyvkereskedésében, Pesten, kapható:

Általános baromorvoslási könyv,

vagyis alapos és népszerű oktatás, melly a tenyésztőt, a házi állatok betegségeinek könnyű megismerésére, s a legegyszerűbb és legolcsóbb módóni orvoslására tanítja.

Dr. Wagenfeld

porosz kir. kerületi baromorvos után fordítá

Mihalka Antal.

81 ábrával, 9 aczélra metszett táblán. Borítékba fűzve 2 ft. 30 kr. pp.

Magyar központi vasút

Naponkinti indulások 1848-dik november 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 7 óra.

„ „ „ személyvonat délut. 1 óra.

Szolnokról Pestre.

„ „ „ Személyvonat reggeli 7 óra

15 perczkor.

„ „ „ Személyvonat délután 1 óra

15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 óra 30 percz

„ „ „ délután 3 „

Váczról Pest felé reggel 9 „

A magyar központi vasút igazgatósága által.

Szülőknek, nevelőknek, tanítóknak!

van szerencsém ajánlani

karácsonyi és ujévi

ajándokul, egy remek kis munkát:

ESZMEBIMBÓK.

Kis polgártársainak ujévi ajándékul írta

Dienes Lajos.

Kiadta Brassai Samu. Budapesten, 1849. 12-től rébben.

A könyvet nem dicsérem, mert megdicsérték a legcompetensebb bírák — a gyermekek, s meg fogja dicsérni maga magát. En csak örvendek, hogy magam vezethetem közönség elébe. Kapható lesz a hét végén minden könyvárusnál.

December 19, 1848.

Brassai.

Nemzeti Színház.

Pest, szerdán, december 20-kán. 1848.

Veszter Sándor táncztársasága föllépteül.

Előszór:

CSATA FEHÉRTEMLOMNÁL.

Eredeti némajáték 2 szakaszban, tánczokkal, csoportozatokkal s ütközettel, szerette Kilányi, balétmester.

Első szakasz:

Második szakasz:

Toborzás és honarulás. Rögtönítélet és győzelem.

Személyek:

2. Százados	—	—	Perrei.
Örnagy	—	—	Veszter Sándor
Rácz vezér	—	—	Mikola.
Hadbíró	—	—	Perron.
Verbunkos káplár	—	—	Szöllősi.
Korcsmárosné	—	—	Mikoláné.
Julcsa, leánya	—	—	Kilányiné.
Jancsi, paraszt	—	—	Kilányi.
Hasenfusz, svábfiu	—	—	Tóth Samu.
Maris,)	—	—	Hilbert Emma.
Órszi,) markotányosnők	—	—	Kovács Luiza.

Honvédek. Nemzetőrök. Ráczok. Szerbek. Toborzók. Nép.

Előforduló tánczok:

1. Magyar-táncz, Kilányi és neje által. — 2. Tréfás-táncz, Hilbert Emma és Tóth Samu által. — 3. Verbunkos-táncz, Szöllősi által, tánczkarkisérettel. — 4. Markotányosné-táncz, Kilányiné, Hilbert Emma, Kovács Luiza és Kleinman Kar. által, tánczkarkisérettel.

Ezt megelőzi, ö:ödször:

A SZÉP MOLNÁRNŐ.

Vigjáték 1 felvonásban. Írta Mellesville és Duvorier.

Személyek:

Gailladier, marquis	—	—	Szentpéteri.
Marquise, neje	—	—	Szathmáriné.
Denise, molnárnő	—	—	Latkócziné.
Jean, rokona	—	—	László.
Guillaume, molnárlegény	—	—	Szűcs.

Két vadász.

Történet hely: Malom, Marly királyi mulató kastélyhoz közel. Idő: 1771.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizetheti e lapra Pesten a **Lukács László** nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László Országut, Kunewalder-ház.